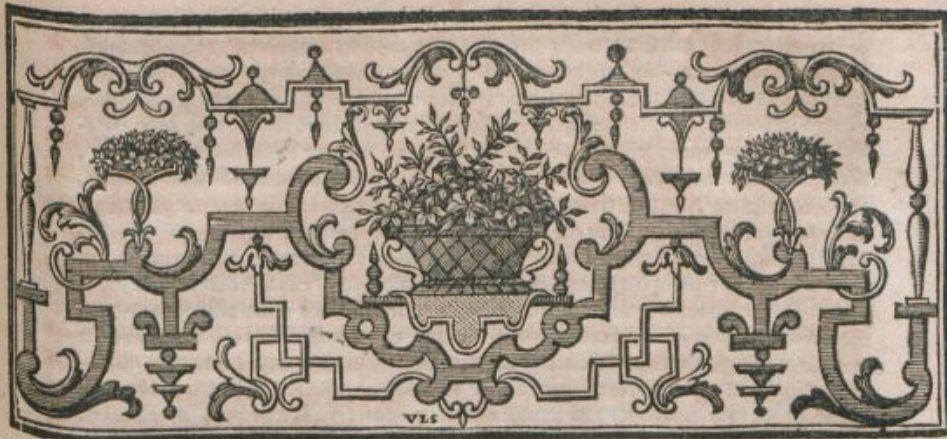

**Dubois, Jean-Baptiste - candidat /
Vernage, Michel-Louis - président. -
An malignae Febri saphenae sectio,
Emeticum ?**

1726.

***Paris : Typis Philippi-Nicolai
Lottin, Facultatis Medicinae
Typographi***

Cote : ms 2326 n°45

DEO OPTIMO, MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
QUOD LIBET ARIIS DISPUTATIONIBUS,
*manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis,
decimâ Januarii, 1726.*

M. MICHAËLE-LUDOVICO VERNAGE,
Doctore Medico, Præside.

An malignæ Febri saphenæ sectio, Emeticum?

I.

FEBRIS frequentissimus morbus, inflammationis comes individuus, omnium ferè acutorum morborum *essentia*, chronicorum symptoma, illorum effectrix, horum effectus. Illi sanescunt, dummodò causa Febris vasis fugerit, hi non eraduntur, nisi causa morbi, viscerum recessibus impacta, eradicetur. Frustrà Febrem horum affectuum comitem specifico debellare conaberis: ni morbi *essentia* idonea aptes, & amico jungas foedere, medendo aegrescit. Febris non unus & simplex, sed multiplex & varius, pro typo, more, ægri ætate, *idiosyncrasia*, tempestate, epidemiâ constitutione, & symptomatum, quibus stipatur, serie & indole, morbus. Quoad typum, in varias abit species, incendiî continuo, aut interrupto tenore, accessionum ritu dissimili, publico denique, aut privato viscerum damno. Indè nota in continuam & interpolatam Febris distinctio. Continua nonnunquam quo exarsit die extin-

A

guitur, nonnunquam in plures porrigitur. Ephemera cognitu difficilis, curatu perfacilis, levis in victu erroris, suppressæ, aut imminutæ, consuetæ egestionis soboles, utilis ut plurimum morbus evadit. Naturæ enim molimen est, quo sanguis quas circumvehit fordes, circuitui moras, secretionibus obices nexuras, & omnino vitium excoquit, sponteque in corporis oras abigit. Ideo sæpè, unâ luce transactâ, si sudor erumpat, compescitur, non reditura. Quæ in plures excurrit dies, si exacerbationes certis reviviscant periodis, continua audit periodica; si incertis, vaga & erratica, cui si frequens & inordinatus rigor intercitat, interni sæpè abiceffus pathognomicum est signum. Pro more, benigna est, vel maligna Febris. Illa sæpè cum impetu minax proludit, & ad serenitatem citò veritur, nisi ægri incuria, aut ex lege medentis methodo invalescat & exasperetur. Hæc mendax & insidiosa, falsâ benignitate ægrum decipit, securos fallit assidentes, Medicumque incautum & futuri ignarum ludit. Quæ manifestas laboranti naturæ præbet inducias, stasis accessionum & decessionum vicibus excandescit, à continuâ non typo tantum, sed materie & foco discriminatur. Qui enim corrupti humores assiduo è primis viis appulsu in sanguiferis vasis fervent, continuas; qui in bilis secretoriis, lymphaticis, remotisque à corde alveolis putrent, ob recurrentem novam stasis temporibus fermentationem, intermittentes gignunt. Continuis magis obnoxii floridâ ætate virentes, & quorum feroci bile turgēt sanguis intermittentibus, & imprimis quartanis, annis graves, temperamentoque segniores. Vere tumet sanguis, & se suo æstu despumat. Indè Febrium cohors, & varia *exanthemata*, quorum hæc tempestate facilius eruptio, felicior exitus. Sirio ardente, causus urit, maligna desævit. Autumno, morborum ferace, diuturnæ & pervicaces quartanæ vigent, quæ in hyemem productæ, sæpè in hydropa degenerant. Has qui solis febrifugis penitus excidere sibi confidit, cæcutit, & ægrum vanâ spe lætât. Hæc aperientibus sociata mutuam sibi ferunt opem. Acri Hyeme, inflammatoriæ Febres, ut pleuritis, peripneumonia, angina, quas parit interclusus insensibilis halitus, grassantur. Quæ epidemica, nempe ab aeris intemperie, & ciborum vitio, damnosior: quæ huic aut illi singularis, mitior. Febris denique variat, pro affectus *essentiâ*, affectæ partis præstantiâ, & insolenti symptomatum ferocitate.

II.

QUI Febris causam nescit, hunc sanguinis natura latet. Abditam qui putat, nodum in scirpo quærit. Sanguis ex dissimilibus, quas promiscuè volvit, partibus, mole, figurâ, usu, & intestino conflictu dissidentibus, mutuâ contemperatione consentientibus, coalescit. Partium diversoria perlambendo, unicuique demensum largitur, proprio Marte cudentum, & juges instaurationum expensas, excrementum, vel frænum intestino motui injecturum, vel additurum stimulos, seponendum defert incerniculis. Quot excernendis scætet, tot corpus colis, vel intrò apertis, vel extrò hiantibus, præmunitur. Ea est affabrè rectorum incerniculorum diversitas, ut ex iis utiles, functionibusque obeundis idonei liquores in vasa resorbeantur: rudes, necdum elaborati, incudi reddantur, novas eundo vires acquirunt; luxuriantes undique exhalent; dissociabiles protrudantur. An varia pororum glandularum configuratio, liquoris moli, figuræ congrua, diametrorum diversitas, peculiaria fermenta singulis affecta glandulis, mirum secretionis opus conficiant: an humor à natalibus secretoriis inditus, succo segregando congener, qui sibi affinem imbibat humorem, aversum amoveat, sub Judice lis est; ultima tamen, utpotè ingeniosius efficta & verisimilior, magis arridet. Omnium jurè functionum norma est *circulatio, circulationis* meta secretio, secernendorum opifex fermentatio; citò enim sanguis, quoquoversum meabilis, obices sibi objiceret, & tandem stagnaret lutulentus, nisi jugis principiorum, quibus viget, mobilitas, lenisque lucta inertes & otiosas partes inciraret, harum præpediret cohesionem, puras ab inquinamentis secerneret, superfluas insensibili evaporatione deterreret. Fermentatio & circuitus, dispares licet motus, amicè fœderantur, cum ipsos inter certus est commensus, æquumque

libramen; tunc sanguis inoffenso cursu circuit, & functiones corporis intrâ modum stant, quem ultra citràque nequit consistere recta valetudo. Si verò heterogeneorum humorum adventu, quorum sæpè immensam congerit molem stomachus, delirante appetitu plexus, illos inter motus, discordi concordia junctos, gratia dissiliat, variè, pro diverso fermentationis errato, morbi ingruunt. Languente inspissantur succi, recto tramite non aguntur, lymphâ imprimis tenax reddita & diditu difficilis, in suorum inflexu vasorum pigro lapsu repens, obliquas sibi innectit moras, variosque infarctus, chronicorum morborum, qui remediorum vim exercent, parentes ingenerat. Vividiorè, sanguis exæstuans ita rapido & abnormi motu abripitur, ut glandularum ostia præterlabendo transiliat, & varia, quibus turget, purgamenta secum revolvat confusaneus, donec vim viribus exciens natura, vel proprio molimine, vel arte solerti, ad hujus magisterium & exemplar compositâ, per varios helices vacationi convenientes exigat. Cùm intrâ vasorum cancellos fluctuante morbi causâ, sanguis tumultuatur, in ipsorum parietes tantùm arietat, & singulis partibus æquè insensus huic illive labem non inurit, Febris continua simplex accenditur, cujus à nativo calor non gradu tantùm & materiâ, sed & naturâ diserepat. Si verò propriis claustris coerceri impatiens, cùm in sanguiferorum vasorum Mazandris primitus fisti nequeat, quòd major collectivè sumptis propaginibus, quàm truncis, insit diameter; lymphaticorum ostia soli lymphæ pervia pulset, globulos intrudit, retorto motu irremeabiles, quorum irruptio pacatum illius liquoris fluentum irritat, liberum præpedit cursum, inflammatoriam Febrem accersit, pro partis textu, præstantiâ, inflammationis gradu, magis minùsve periculi plenam. Inter inflammatorias, quæ primam in cerebro sedem figit, & omnibus minatur partibus, maligna nuncupatur.

I I I.

MALIGNA Febris, non quòd in ægri præcordiis veneni quid deserviat, vel malignam ægro assidentibus afflet auram, sed quòd, velut ignis doloso cineri suppositus, tacitè serpat, & se cæco intus æstu, miri extâs calore malignè dissimulet; ideâ & ingenio, ob symptomatum anomaliam, à cæteris Februm speciebus dissidet, nec ab ipsissima peste, nisi ob remissiorem gradum, discriminatur. Varias se vertit in facies, variis illusura modis. Deterioribus, quàm pro febrili fervore, stipata symptomatis, modò sub pleuritidis larvâ inchoat: æger dolore punctorio laborat, tussis ferinâ lacepsitur, sanguinem excreat; modò abdominis inflammationem colicò dolore mentitur, quæ in eo à systrophicâ discrepat, quòd non intentum, sed tumidum & prominens, vix pressu doleat, & renitatur; urinæ à sanis non abundant, nisi quòd vix ullum citò futuræ coctionis, aut sperandæ criseos indicium præ se ferant. Sæpè tertianæ intermittentis, sæpiùs continuæ, utriusque non rarò particeps, alternis diebus vehementiori exacerbatione, cujus prodromus est rigor recrudescens, hemitritæ formam induit. At virium repentina prostratio, capitis gravitas, fugax sæpè delirium, oculos, & in arte recoctos, non essentielles esse morbos, sed Febris malignæ symptomata evincunt. Sunt quos specie tenus valentes, verùm intemperantiæ vitii onustos, repentè incautos obruit formidolosa: luxuriosè enim pasti suspecta debent habere bona sua, quæ quia in eodem habitu subsistere, nec ultra progredi possunt, serè retrò quasi ruinâ quâdam revolvuntur. Plurimos manifestâ functionum læsione comminutos adortur. Multis ante invasionem diebus membra ingravescent; acrior est naturali calor; altior premit somnus, qui lassitudinem non levat, sed laborem facit; tumultuosus jactantur somniis; nocturnus sudor vel ipsos nimio uti alimento, vel purgatione indigere comprobât; marcet animus; torpet corpus, spontaneis lassitudinibus, lumbagine imprimis, quassatur; lancinante, gravativo capitis dolore conflictantur. Turbato sensim functionum rhythmò, Febris cum rigore, sæpè vix sensili horrore invadit, quem mox non urens, sed adedò levis calor excipit, ut vix se febricitare sentiat æger. Pulsus naturali similis, sed exilior & crebrior; urina colore, copîâ, instar sanorum, sed crudior; subita & absque ratione virium depressio;

A ij

4

mentis stupor, sensuum hebetudo, ingens denique corporis pondus Febris malignitatem exhibent. Quò minor, in primo insultu, rigor, eò contumacior, & periculosior Febris. Si in primordio, sudore diffluat æger, cum non tam maturi, subactive sit succi vacuatio, quàm crudi, luxuriantis, & feri, sanguinis vehiculi, expressio, morbi diuturnitatis, periculi index est. Si diarrhœa laborat, cum boni moris, cocti nempe & biliosi humoris deturbatio, minùs pernicacem, felicius exituram portendit; hanc permittere, fovere, augere, si subsistat, promovere, notum in arte neophytis; comprimere, soli licitum se Medicum tantum professo: cum mali moris, crudi scilicet, & cruoris intertexti lineamentis humoris profluvium, non coercere stypticis, sed avulsâ, diversâ indolis mochlicis, quæ juscula, variasque potiones inquinat, materiâ, compescere artis apex est.

I V.

OCCULTA, nascente morbo, Febris, progressio, vires sumit & exerit, varioque conspicuam se reddit, in ægri perniciem, symptomatum satellitio, ni à provido & multum celeri artifice, in ipsismet morbi incunabulis, cautum sit. Exiguus, & submissus in primo impetu pulsus, intensior, citior evadit, quòd spumiosior & in vasorum parietes irritabilior infurgat sanguis, repetitis vasorum ictibus refractus fortius urgeatur, rapidius volvatur. Carotidum vibrationes brachii arteriarum pulsibus vividiores, quòd insilientis in cerebrum sanguinis commeatui obices & repagula occurrant. Urinæ prius copiosæ & limpidæ, plerumque rariores, rubræ, sæpè instar jumentorum turbidæ effluunt, quòd impeditior excernendorum, bilis præsertim, cujus in hoc morbo coercitæ & vitiatæ magna vis & potentia, secretio, protusio, major proinde humorum confusio. Corpus mordax calor deurit, quòd compressa insensilis, quæ cutem irrigat, evaporatio, vel inordinatus digerit sudor, quòd strictior prius sanguinis compages dirimatur, & principia dissiliant. Musculorum tendones, brachiorum imprimis, obrigescent, subsultibus concutuntur: manibus tremor incidit, vox tremula convulsionis, ferox, delirii auspiciam, quòd impetuosior, inordinatior in nervorum systema spirituum influxus. Sitis aut nulla, cum intensâ Febre, quòd sæpè mens labore, aut inexhausta, & febrilis caloris modum exuperans, quòd paucior & acrioris salivæ proventus; linguæ aspera, exusta, cum pulsus mollitie, siccitate finditur, interni signum & effectus incendii. Mens unâ cum corpore prægravatur, è suâ sede dejecta oberrat; ad se non redit æger, nisi admonitus, mox incondita, nil cohærentia locuturus. Caput gravi sopore detinetur, in quem excussus citò relabitur: susurrans sonitus aures ferit, sæpè surditas occupat: facies à naturali multum aliena, livore inficitur, quasi corrugatur, vix in Febris augmento rubore suffunditur: oculi modò flammæ scintillant, modò erratici languent; injussæ nonnunquam profluunt lacrymæ, quòd spiritus vel involuti, & torpidi in suis conceptaculis commorantur, sensui motuique impares, vel succendiculis concitati, esstrænati in nervos anomalo motu irruunt. Sunt quorum in remissione corpus universo tentatur frigore, segni torpet veterno, lecto affixum hæret immobile, in exacerbatione anxios, delirio quasi æstro percitos, spasmodicis jactatos motibus, æstuosa torret Febris impotentia. Nonnullorum, externis algentibus, interiora uruntur, quòd sanguinis major in internis vasis, quàm in externis, æstus fervorem fervorisque sensum intus adaugeat; quantò enim vividius bullit, tantò acrius, salinarum collisus molecularum, internæ partes ignescunt. Sectâ venâ, sanguis primò stillat, mox exilit spissus, inflammatorius; hanc ægrè fert primis vicibus evacuationem æger, in lipothymiam sæpè concidit, non quòd exhaustæ vires deficient, sed quòd sub luxuriantis, & humorum æstu turgentis sanguinis mole gemant: impurum enim, & plethoricum corpus eundem ac effæctum mentitur debilitatis sensum. Idèò repetitâ epaphresî, quasi ex præcipiti levatæ refarciuntur. Quantum enim Febrilis materiæ cum sanguine demitur, tantum visibus additur. Parvum è naribus cruoris stillicidium altius in internis cerebri vasis impacti, vix præ leu-

5

tore currentis, illabente jugiter tenaciore firmati, & in externa redundantis sanguinis est indicium. Huic succedaneum cum nervorum distensione delirium ultima vite linea. Tumores nonnunquam circa alas & inguina, post aures inprimis erumpunt. Difficile maturescentes, retrocedentes, ineluctabilis fati omina; prominentes, in suppuratum abeuntes, cerebri infarctus vindices. Nonnunquam cutis in pustulas attollitur, vel maculis deturpatur; pustulae vel quasi asperitates ut vesiculae seminis milii speciem praeseferentes, vel sudorum papulae *idgæa* vocatae, quae cuti sublimes non suppurant, sed exsiccantur, excutiuntur; vel varis similes, si in acutum fastigiatae, rubro circumcinctae circulo, tempestive maturescentes, distinctae, nullis inimicis *oelhymanibus* aut petechiis interspersae, cum fausta sint sanguinem defaecantis, & morbi fermentum in corporis peripheriam extrudentis victricis naturae molimina, in salutem decretoriae; si sessiles, confertim erumpentes, citius maturescentes, erysipelate, herpete miliari, & variis maculis intertextae; cum irriti sint morbo succumbentis naturae conatus, exitiosa. Quae non eminent, sed cutem tantum inficiunt maculae, vibicum instar, vel pulicum morsuris similes, cum ultra modum rarefacti, soluti, propriis limitibus contineri impotentis, & in lymphatica cutis vasa irrupentis sanguinis sine effectus, cohibita transpirationis causa, insensibilis, pro vario colore, nequiores. Sunt quos hujus Febris effera vis cito rapit, non ultra septimum diem excurrit morbus, plerumque vix ante vigesimum judicatur, saepe ulterius prorogatur. Cum enim clam & obscure irrepit, nec repente ullam crisi solvi potest: par enim ortus & exitus ratio. Nonnullos, longa dierum serie intentis praecordii, capite quasi lymphato, omnibus sensibus funeratis, pulsu attrito, tendonum subsultibus obscurato, vix in exacerbationibus, quae crebro recurrunt, micante, spasmodicis, indefinente delirio lacessitos; haemorrhagia, universo sudore, tutius biliosam diarrhaeam, quasi ex ipsismet funeribus, si principis praesertim legitimam oblitum methodo, emeruisse usus prodidit. Si in cerebri meningibus primam fixit sedem inflammatio, cum densa, contracta, sensus & *elaterii* compos sit ipsarum compages, vividior est Febris, acrior calor, strictior pulsus, capitis dolor lancinans, rigidiores tendones, crebriores subsultus, & tumultuosior insania ingruunt: celerior coacti sanguinis, & in lymphatica incuneati vasa resolutio, vasorum expeditio, corruptio, meningum sphaelismus, citior proinde morbi exitus. Si cerebrum occupat, cum mollis, laxa, virtutis resilientis expers, & insensibilis, licet sensus fons & organum, hujus visceris substantia, mollior pulsus, mitior calor, gravans capitis dolor, fugax delirium, rariores spasmodici motus, coma denique vigil stipantur; infarctus sanguis non adeo flammam inurit, impedita ferius explicantur vasa, inflammatio aut in suppuratum vertitur, vel cerebrum exundante sensim sero submergitur; productior ergo morbi eventus. Apertis maligna Febre extinctorum cadaveribus, cerebro tenacius inhaerens pia meninx, vasa, quibus contextitur, vel oculorum aciem fugientia, varicum instar, sanguine distenta, rimosa, cerebri pars pure exesa, anfractus ventriculi sero turgidi, illaesis saepe caeteris visceribus, deteguntur.

V.

IX hac compendiosa symptomatum, quae malignae Febris assident, & diverso gradu, variis morbi temporibus grassantur, syndrome, hujus causas depromere, peculiarem assignare focum non arduum est: his perpenis idonea colligere, & aptare remedia non operosae plenum opus alex. Sanguis nempe vel male elaboratorum succorum, quorum vitiosum saepe cudit apparatus, primae coctionis error, caeterarum functionum laesionis opifex, vel retenti pravam alicujus incerniculi diathesi tacite crescentis humoris congestione gravatus inspissatur & lentescit; crassioribus nec subactis impraegnatae partibus sanguinae molis fibrae arctioribus coeunt nexibus, coactae, & in minimos vasorum cerebri tubulos, cujus oram densissimis ubique rivulis perluit sanguis, aegre protrusae moras neunt tardigradae, & eo facilius intricantur, quod minor sit ex parte vasorum, quorum imbellis *elater*, resistentia; celeri & ex-

pedito prohibitus com meatu sanguis vasa aded tumefacit, ut hujus visceris quibus
 intertextuntur, glandulas coarctent, medullares anfractus plus æquò comprimant,
 & exilissimos nervorum canaliculos constringant. Densior sanguis & minus ve-
 getus vix subtilem pro spirituum materiã laticem instillat. Spiritus, quorum va-
 ria, pro sanguinis crassi, indoles, liquorum motus & partium vibrationis auctores,
 nec jugiter secernuntur, nec in partes assiduã motione radiant; undè pigra &
 imperfecta excernendorum elaboratio, secretio: colorum otio, excrementorum
 mole pressus sanguis, magis ac magis sordet & concrefcit; æquabilis & ordinatus
 liquorum, qui sanguinis inspissationem summã commutationum crebritate præ-
 cavebat, confluxus, partium consensus turbantur; reciproci motus languent,
 sensoria stupent, indè derivata virium jactura, & pulsus debilitas, quæ quantum
 in hoc morbo impedita sit natura, & artis indiga, indicant. Jugi crudorum accessu,
 & heterogeneorum in vasis profluentium humorum tumultu sanguis effervesceat,
 & cum eo gradu tardentur secretiones, quo incitatur fermentatio, excernendis
 fœtus tumultuatur, bulliens cor & arterias vividius ferit, vasa pressis reluctantur
 ictibus; in cerebrum jaculatus jam tumefacta distendit vasa, in sanguiferis in-
 tricatum magis implicat, globulos in lymphatica protrudit, intrusos altius incu-
 neat; distenta vasa nerveas comprimunt & concutiunt fibras: non rectus sit,
 sed divaricatus; non jugis, sed interruptus; non undulatorius, sed impetuofus
 in nervos spirituum influxus. Indè delirium, spasmi, coma, & cætera malignæ
 Febris consecutaria symptomata emergunt. Venæ - sectio in genere luxuriantem
 circumcidit sanguinis molem, æstuantem compescit, è suo cursu descedentem
 revocat. Febrem non curat, sed curationem parat, & purgans, quòd continuæ
 fomitem radicatus avellit, prosperos ducit ad exitus. Derivans seu parti affectæ
 propioris, aut cum eã magis consentientis venæ sectio, si morantem in parte non
 educit sanguinem, aut rapido novi torrentis affluxu non abducit, ipsam prægra-
 vat, & vel ingruentem accersit inflammationem, vel factam adauget. Revul-
 siva non motos tantum sanguinis fluctus componit, sed mutatã determinatione,
 ipsius in infarctã vasa incursum retundit. Tutissimã enim est fluxionum medicatio,
 sanguinis influxum in laborantem partem tardari, refluxum citari, hæc certa sunt
 revulsivæ beneficia. In malignã Febre caput vehementer impetit sanguis: se-
 gnius, nec eã, quã cerebrum subivit copiã, præ obicibus in com meatu objectis,
 venis resorbetur; allatã saphenæ - sectione prout ægri vires ferunt, & morbi
 symptomata exigunt, repetitã, inferiori vasorum circulo inanitate, celerius &
 uberius, juxtã inconcussam motus legem, versùs tuse venæ partem sanguis prola-
 bitur, lentius, parcius in contrariam insilit: sanguinis mole levata cerebri vasa
 resiliunt; morantem subigunt, infarctum terunt, eliquatiorem efficiunt & in
 venas trusum circuitui reddunt: compressæ se efferunt glandulæ; facilius secreti,
 evolutiones, & in universum corpus infusi spiritus operata recludunt incernicula,
 partium instaurant tonum. Sed à saphenæ sectione in inferiora decubitum, Hip-
 pocratis partium confidentiã in malum detortæ sensum, morborum senium in
 penitioribus abdominis viscerum recessibus collectorum, & ocius seriùs proger-
 minantium metus non deterreat. Hæc sunt incondita systematum aucupis verba,
 imperitæ tantum plebis terricula, non rectã medendi methodo subnixi judicii
 argumenta. Frustrã saphenæ sectione exundantem tenuare sanguinem, & nimiam
 in caput elatum revellere allaborabis, ni citò Febris fomitem purgante
 subducas. Humorum enim igniculis rarefcens & expansus sanguis majus, quàm lu-
 xurians, in vasis spatium occupat, vehementius in ipsorum parietes impingit, &
 cerebrum vividius impetit, novos infarctus & inflammationes illaturus. Ut tem-
 pestivum sanguinem educendi tempus exacerbatio, quòd tunc orgasmò percitus
 sanguifera nimis distendat & irriter vasa, lymphatica irrumperè aut rumpere
 minetur, oppressas ægri vires erigat, & huic ferendæ vacationi pares reddat:
 sic mollissimum purgandi remissio, quòd tunc deservente sanguinis æstu, fluxilius
 corpus, laxiores, quibus liber humoribus pateat exitus, semitæ, placidior humo-
 ris motio, major in viis purganti obviis collectio. At ea est in malignã Febre

altius immerse febrilis materiae tenacitas, & partium inertia, ut cathartici irritam vim reddant. Catharticum igitur humores perturbat, movet, non promovet, nec infarctos valet meatus referare. Præstantius contra & efficacius in hoc morbo remedium mochlicum, si prægressa in primis in primo morbi impetu vomendi proclivitas. Purgantis enim & stimuli vices gerit. Ideò licet nec mole spectabilis, nec qualitate insignis sit vomitu rejectaneus humor, tantum ægro levamen affert. Dum enim suis aculeis nerveas ventriculi fibras vellicat & concutit, non tantum internæ tunicæ rugis tenaciùs inhaerentes humores amolitur, sanguini penitiùs immixtos quando tenuat, & per varia incernicula, sæpe cutis spiracula, extrudit; sed & partium elaterem spirituum *và p̄x̄ḡōi* languentem erigit; fractum præsertim cerebri vasorum tonum instigat, systolen adauget: inde stagnantes, morantes quassantur, teruntur, & protruduntur succi: restaurato sanguinis & lymphæ circuitu, impeditæ extricantur glandulæ, compressæ spirituum orbitæ & tractus explicantur. Sed à purgatione in morbi primordio non avertat cruditatis metus, aut vana spes coctionis, quæ forsitan futura non est. Dum enim viget natura, mitior Febris, leniora symptomata, non turgente tantum materiâ, sed urgente morbo, humor Febris pabulum, avellendus. Est ubi per medios ignes maturanda purgatio. Concocta enim medicanda esse, non cruda, neque in principiis, malè intellectum, fallax est præceptum. Non enim coctus nocet humor, sed crudus. Coctum intellige fluidiorem redditum, secretum, à sanguinis fluente spontè in vias vacuationi convenientes delabentem, cujus denique acumen & impetum natura fregit: crudum contra salibus asperum, cum sanguine confusum, in vasis ferocientem, ægrè secernendum, & citò, ne in nobilem partem cæco impetu desiliat, aut altius se infingat, exigendum. Nullus Febre malignâ, in principiis, crudior morbus, nullus in quo cruda magis Febrilis materia. Sæpe non turget, sed urget morbus. Coctionem igitur non expectet otiosus & malè feriatu Medicus. Crudum licet, nunquam fatiscente naturâ subigendum humorem in ipsismet morbi incunabulis adoriatur. Tantæ molis opus citiùs, tutiùs, certiùs, depletis sufficienter saphenæ sectione vasis, & retorto sanguinis in cerebrum impetu, conficere mochlicum ratio comprobatur, observationum genitor, & ferax usus evincit.

Ergo malignæ Febris saphenæ sectio, Emeticum.

Domini Doctores Disputaturi.

<i>M. Joannes Bessè, Dotaria Hispaniarum Regine à Consiliis, & Medicus Primarius.</i>	<i>M. Joannes-Baptista-Tho- mas Martineng.</i>	<i>M. Salvator Cluscard.</i>
<i>M. Antonius de Jussieu, Re- gie Scientiarum Acade- mia Socius, & Botanicæ in Horto Regio Parisiensis Professor.</i>	<i>M. Franciscus Ponsse.</i>	<i>M. Claudius du Cerf.</i>
<i>M. Joannes-Baptista Silva, Serenissimi Ducis Borbonii Medicus Ordinarius.</i>	<i>M. Thomas-Bern. Bertrand.</i>	<i>M. Claudius Verone, Scho- larum Professor.</i>

Proponebat, Parisiis, JOANNES-BAPTISTA DUBOIS
Sanlaudæus - Constantiensis, Baccalaureus Medicus,
A. R. S. H. M. DCC. XXVI.